

T.C.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇME - KULLANMA SUYU HAVZALARI KORUMA YÖNERGESİ

ARITMA TESİSLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2025

MADDE ADI	İÇİNDEKİLER	MADDE NO
BİRİNCİ BÖLÜM		
Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak ve Tanımlar		
Amaç		1
Kapsam		2
Yasal Dayanak		3
Tanımlar		4
İKİNCİ BÖLÜM		
Uygulama Esasları		
Uygulama Esasları		5
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM		
Diğer Hükümler		
Ekler.....		6
Yürürlük.....		7
Yürütme.....		8
EKLER:		
Ek-1: Taahhütname		
Ek-2: Foseptik Taahhütnamesi		

YÖNERGENİN TARİFİ

1	Yönergenin Adı	Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü İçme - Kullanma Suyu Havzaları Koruma Yönergesi
2	Hazırlayan Birim	Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı
3	Yönetim Kurulu Karar Tarihi ve Sayısı	05.08.2025 - 507

Yönergenin İlk Hali Üzerinde Sonradan Yapılan Değişikliklere İlişkin Bilgiler

[illegible]

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İÇME - KULLANMA SUYU HAVZALARI KORUMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak ve Tanımlar

Amaç:

Madde 1 - (1) Bu Yönergenin amacı, İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik ve İçme-Kullanma Suyu Havzası Koruma Planı Hazırlanmasına Dair Usul ve Esaslar Tebliği ile bu mevzuat hükümleri uyarınca, Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan, Havza Koruma Planları hükümleri uyarınca, içme-kullanma suyu havzalarının korunmasına yönelik uygulama esaslarının belirlenmesidir.

Kapsam:

Madde 2 - (1) Bu Yönerge; Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün, içme-kullanma suyu temin ettiği ve edeceği, yüzeysel ve yer altı su kaynaklarının korunmasına yönelik uygulama esaslarını kapsar.

Yasal Dayanak:

Madde 3 - (1) Bu Yönerge; 28.10.2017 tarih ve 30224 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik ve 20.02.2019 tarih, 30692 sayılı Resmi gazetede yayımlanan İçme-Kullanma Suyu Havzası Koruma Planı Hazırlanmasına Dair Usul ve Esaslar Tebliği hükümleri ile bu mevzuat hükümleri uyarınca, Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Havza Koruma Planlarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar:

Madde 4 - (1) Bu Yönergenin uygulanmasında;

a) Atık: Her türlü üretim ve tüketim faaliyetleri sonunda, fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleriyle karışıkları alıcı ortamların doğal bileşim ve özelliklerinin değişmesine yol açarak doğrudan veya dolaylı zararlara yol açabilen ve ortamın kullanım potansiyelini etkileyen katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerle birlikte atık enerjiyi,

b) Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda kirlenmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş sular ile maden ocakları ve cevher hazırlama tesislerinden kaynaklanan sular ve yapılaşmış kaplamalı ve kaplamasız şehir bölgelerinden cadde, otopark ve benzeri alanlardan yağışların yüzey veya yüzeyaltı akışa dönüşmesi sonucunda gelen suları,

c) Atıksu altyapı tesisleri: Evsel ve endüstriyel atıksuları münferit veya müşterek toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların nihai bertarafının sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını,

ç) Atıksu arıtımı: Suların çeşitli kullanımlar sonucunda atıksu haline dönüşerek yitirdikleri fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özelliklerinin bir kısmını veya tamamını tekrar kazandırabilmek ve/veya deşarj edildikleri alıcı ortamın doğal fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik ve ekolojik özelliklerini değiştirmeyecek hale getirebilmek için uygulanan fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma işlemlerinin biri veya birkaçını,

d) Atıksu arıtma tesisi: Atıksuların, doğrudan veya dolaylı olarak kanalizasyon sistemine ve/veya alıcı ortama boşaltılmasından önce, kirlilik yüklerine göre arıtılmaları gayesiyle kurulan her türlü tesisi,

e) Atıksu bedeli (Kullanılmış suların uzaklaştırılması bedeli – KSUB): BUSKİ'nin, atıksu alt yapı tesislerinden yararlanmakta olan abonelerinden, BUSKİ Tarifeler Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere göre almış olduğu bedelini,

f) Atıksu kalite kontrol ruhsatı (AKKR): BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere uygun faaliyet gösterdiği tespit edilen atıksu kaynaklarına BUSKİ tarafından verilen belgeyi,

g) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

ğ) Deşarj: Sulamadan dönen drenaj sularının kıyıda veya uygun mühendislik yapıları kullanılarak toprağa sızdırılması hariç olmak üzere, atıksuların arıtılmaksızın veya arıtıldıktan sonra doğrudan veya dolaylı olarak sistemli bir şekilde alıcı ortama boşaltılmasını,

h) Endüstriyel atıksu: Herhangi bir ticari ya da endüstriyel faaliyetin yürütüldüğü alanlardan, evsel atıksu ve yağmur suyu dışında kaynaklanan atıksuları,

ı) Evsel atıksu: Yaygın olarak yerleşim bölgelerinden ve çoğunlukla evsel faaliyetler ile insanların günlük yaşam faaliyetlerinin yer aldığı okul, hastane, otel gibi hizmet sektörlerinden kaynaklanan atıksuları,

i) Foseptik: Atıksuların toplanması amacıyla yer altına yapılmış sızdırmaz hazneyi,

j) Havza: Bir akarsu, göl, baraj rezervuarı veya yeraltı suyu haznesi gibi, bir su kaynağını besleyen yeraltı ve yüzeysel suların toplandığı bölgenin tamamı (su havzası) ile atıksuların alıcı ortamlara verilmeden önce, ilgili mühendislik çalışmalarında belirtilen sınırlar dâhilinde toplandıkları alanların (atıksu havzası) toplamını,

k) İçme-kullanma suyu: Özellikleri 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiş olan ve insanların günlük ihtiyaçlarını karşılamak için kullandıkları suları,

l) İçme-kullanma suyu havzası: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının tabii su toplama alanını,

m) İçme-kullanma suyu havzası koruma planı: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu havzalarının korunması, kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmiş ise iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla yapılan ve o havzaya özel hükümleri tanımlayan planı,

n) İdare (BUSKİ): Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünü,

o) İşletme: Ticaret, endüstriyel, tarım gibi iş alanlarında, anamal yatırılarak, kazanç ya da başka yararlar için kurulan işyerini,

ö) Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri ve arıtma çamurunu,

p) Kirlilik önlem payı (KÖP): Atıksularındaki kirletici parametre değerleri, atıksu deşarj limit değerlerinin üstünde olan atıksu kaynaklarına, gerekli önlemleri alıncaya kadar İdare tarafından tahakkuk ettirilen, atıksu arıtma ve/veya bertaraf bedelini,

r) Vidanjör: Foseptiklerde veya atıksu depolama tanklarında toplanan evsel ve/veya endüstriyel nitelikli atıksuları, bulundukları yerden alarak, atıksu arıtma tesisine veya kanalizasyon sisteminin uygun noktalarına boşaltan atıksu taşıma aracını,

s) Vidanjör çalıştırma izin belgesi: Evsel ve/veya endüstriyel nitelikli atıksuları, BUSKİ tarafından belirlenen deşarj noktalarına, vidanjör ile boşaltmalarına izin verilen kamu ve özel kuruluşlara, BUSKİ tarafından verilen belgeyi,

ş) Yeraltı suyu: Bir kuyuya ya da kaynağa önemli miktarda su sağlama kapasitesine sahip bir jeolojik formasyon veya formasyon grubunda bulunan durgun veya hareket halindeki suları,

t) Yerüstü suyu: Yeraltı suları haricindeki bütün iç sular, geçiş suları ve kıyı sularını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Uygulama Esasları:

Madde 5 - (1) İçme-kullanma suyu temin edilen havzalarda, içme-kullanma suyu havzası koruma planları hükümleri uyarınca işlem yapılır. Havza koruma planı olmayan havzalar da, İdare ile yatırımı yapacak kurum arasında planlama çalışması onaylanmış ise, havza koruma planı hazırlanıncaya kadar, İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre İdare tarafından işlemler yürütülür.

(2) Her bir içme-kullanma suyu havzası için ayrı havza koruma planları hazırlandığından dolayı, işlem süreçlerinde her işletme veya yapı, bulunduğu havzanın planına göre değerlendirilir.

(3) İçme-kullanma suyu temini için, İdare ile yatırımı yapacak kurum arasında planlama çalışmaları henüz onaylanmayan havzalarda, İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından işlemler yürütülür.

(4) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılan kontroller sonucunda, içme-kullanma suyu havzası içinde faaliyet göstermesinde sakınca olmadığı tespit edilen işletmenin, oluşan atıksularını İdarenin atıksu alt yapı tesisine deşarj edecek ise, BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği hükümleri uyarınca Atıksu Kalite Kontrol Ruhsatı alması zorunludur. Bu süreçle ilgili tüm işlemler, Havza Denetim Birimi tarafından yürütülür.

(5) İçme-kullanma suyu havzası dışında olup, BUSKİ sorumluluk alanında kaldığı tespit edilen işletmenin atıksu denetim süreci, BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği hükümleri uyarınca, Atıksu Kalite Kontrol Birimi tarafından yürütülür.

(6) Atıksuyunu havza dışına çıkarması zorunlu olan işletmenin, projeli (İnşaat Mühendisleri, Çevre Mühendisleri Odası vb. yetkili kuruluştan alınan) sızdırmaz özellikte foseptik yapması ve foseptiğini, İdareye ait veya İdareden, BUSKİ Vidanjörlerin Çalışma İzni Yönergesi hükümlerine göre gerekli çalışma izin belgesi almış olan kurum veya kuruluşların vidanjörleri ile çekirtmesi, çekim belgelerini en az 5 (beş) yıl saklaması ve istendiğinde İdareye iletmesi zorunludur. Faaliyette olup, kullanmakta olduğu foseptiğinin projesi olmayan işletmelerin de, foseptiğinin sızdırmaz özellikte olduğuna dair belge alması zorunludur.

(7) Atıksuyunu havza dışına çıkarması zorunlu olan işletmenin, İdarenin belirlemiş olduğu atıksu arıtma tesisine atıksuyunu taşıması zorunludur. Kanal kapaklarının kaldırılıp doğrudan kanalizasyon hattına deşarj edilmesi veya farklı bir atıksu arıtma tesisine deşarj yapılması yasaktır. Bu tür bir olumsuzlukta, hem işyeri, hem de vidanjör firması hakkında, BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca gerekli yasal işlemler uygulanır.

(8) İçme-kullanma suyu havzası içinde faaliyet göstermesine, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca izin verilmeyen işletmeye, İdare tarafından yazılı olarak bilgilendirme yapılır.

(9) İdare gerek gördüğü durumlarda işletmeden, projenin tanıtımı, iş akış şeması, atıkların ne şekilde bertaraf edileceğini ve faaliyeti sonucunda çevreye zarar vermeyeceğini gösteren, İdare tarafından da uygun görülmüş bir kurumdan (Üniversite, Mühendisler Odası, TÜBİTAK gibi) rapor alınmasını isteyebilir. Bu işlemlerle ilgili oluşabilecek tüm bedeller işletme tarafından karşılanır.

(10) İçme-kullanma suyu havzasının yapısına göre belirlenen mutlak koruma alanları, bir program dahilinde kamulaştırılır. Kamulaştırmaya bağlı olarak arazinin yapısına göre mutlak koruma alanının tamamı ya da gerekli görülen yerleri çitle çevrilir.

(11) İzin aldığı alan içerisinde kalmak ve ilgili mevzuat hükümlerine uymak şartı ile kapasite artışı yapacak işletmeye İdare tarafından gerekli izin verilebilir. İdare tarafından yapılan değerlendirme sonucunda gerek görülür ise, işletmenin AKKR yenilenir.

(12) İçme-Kullanma Suyu Havza Koruma Planlarında yer almayan bir durumun tespit edilmesi halinde, İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerinden yararlanılır.

(13) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca, içme-kullanma suyu havzasında faaliyet göstermesi uygun bulunan işletmenin, bu süreçten sonraki işlemleri, BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği hükümleri uyarınca yürütülür.

(14) BUSKİ sorumluluk alanı dışında kalan ancak, faaliyet gösterdiği/göstereceği bölge, İdarenin içme-kullanma suyu temin ettiği havza içinde kalan işletmenin faaliyet durumuyla ilgili görüş, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca İdare tarafından verilir. Faaliyet göstermesi İdare tarafından uygun görülen işletmenin, BUSKİ sorumluluk alanı dışında kalmasından dolayı AKKR almasına gerek yoktur. İlgili mevzuat hükümlerine aykırı bir durumun belirlenmesi halinde, gerekli işlemlerin yapılması için, işletmenin bağlı olduğu ilin Belediyesi ve Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne yazılı olarak bilgi verilir.

(15) İçme-kullanma suyu havzalarında, hangi amaçla olursa olsun, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yasak olan bir yapılaşmaya izin verilmez. Tespiti halinde, yapının kaldırılması için bağlı bulunduğu Belediye Başkanlığına ve Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı olarak bilgilendirme yapılır.

(16) İçme-kullanma suyu havzalarında, su akış kesitinin daralmasına neden olan ve su akışının engelleyerek taşkınlara sebebiyet veren yapıların yapılması yasaktır. Tespiti halinde, Taşkın ve Rüsubat Kontrolü Yönetmeliği'nin 17. maddesinde belirtilen hükümler uyarınca, Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğüne, olumsuzluğa neden olan yapının kaldırılması için yazılı olarak bilgilendirme yapılır.

(17) İçme-kullanma suyu havzası içinde, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca faaliyet göstermesine izin verilen işletmede yapılan denetimlerde, olumsuz bir durum tespit edilmesi halinde, İdare tarafından, yürürlükte olan ilgili mevzuat hükümleri uyarınca gerekli işlemler yapılır. Ancak, yaşanan olumsuz durumun giderilmesi İdare tarafından yapılmış ise, BUSKİ Tarifeler Yönetmeliğinin 41'inci maddesi uyarınca, yapılan harcamalar %50 fazlasıyla işletmeden tahsil edilir.

(18) Atıksu Kalite Kontrol Ruhsatı işlemleri sırasında, işletmenin faaliyeti sonucu oluşan sıvı/katı atıklarının bertarafıyla ilgili, havza mevzuatlarında ve/veya bu Yönergede, BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği hükümlerinden farklı bir hüküm var ise, havza mevzuatları ve/veya bu Yönergede belirtilen hükümler geçerlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Ekler:

Madde 6 - (1) Atıksu Kalite Kontrol Ruhsatı alma süreci içerisinde tüm işletmelerin, Ek-1'de belirtilen taahhünameyi, atıksuyunu fosseptikte toplayan işletmelerin ise, Ek-1'de belirtilen taahhüname ile birlikte, Ek-2'de belirtilen fosseptik taahhünamesini de doldurup onaylaması zorunludur.

Yürürlük:

Madde 7 - (1) Bu yönerge, Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 8 - (1) Bu yönerge hükümlerini, Genel Müdür yürütür.